

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

§. 1. Regulæ prudentiæ humanæ dispares divinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

providentiæ tuæ consilio & constituto sine prædestinationis meæ. A tuâ iterum immensâ bonitate peto suppliciter clementissime Domine Deus, ut mentem meam luce cælesti illustres qua cognoscam semitam mihi à te signatam, per quam ambulem. Da quod jubes, & jube quod vis, sive dulce sive amarû, sive honorem sive ignominiam, sive sanitatem sive infirmitatem; ad omnia ecce paratum cor meum. Hoc solum opto ut tua in me voluntas integrè fiat, nec ab ea latum unguè discedam. Hoc solum timeo ne meam sequendo voluntatem à tua procul discedam. Obtestor te salvator mi dulcissime, ex toto corde supplico tibi, ne permittas me unquam separari à te, In manus potius dæmonum incidam, quàm propriam infelix prosequar voluntatem à tua alienam.

CAPUT V.

De Providentiâ & Cura quam Deus habet de unoquoque nostrûm, cui nos conformare in omnibus sine querela debemus.

§. I.

Regula prudentia humana dispares divina.

Humanæ prudentiæ nobile præceptum est: *Ne plura amplectaris quam possis stringere, Nec majora suscipias, quam valeas*

valeas exequi. Imperator Adrianus suscepit orbis totius imperio, partem eius sponte misit ut reliquum facilius sustineret, libertemque populis reddidit, quam eius antecessor subjugatis ultra Euphratem & Tygripuerat; in quo se sequi dicebat exemplum Catonis qui iudicabat haud esse esse populum Romanum subicere sibi Macedoniae populos quos retinere sub imperio esset difficillimum. Altera porro eorum qui gubernant Rempublicam prudentiae regula est, secundum bonum publicum praefendum censeant privato cuiusque, & rem communem conferre malunt cum detrimento suorum, etiam micorum & discrimine rerum sibi carissimarum. Hac forma uti solent boni Magistratus tuendis suis urbibus, gubernatores in administrandis provinciis, Reges in gubernandis regnis, negligentes bona propria, quin ipsam, si opus est, pro defensione eorumque protegent. Hanc rationem tenent victoriosi imperatores ac belli duces dum procedendo exercitu suo in circuitu castrorum vigiles disponunt, excubitores ordinant, exploratores emittunt, nec perdere dubitant, qui servare non possunt, ut paucorum iactura columitati prospiciant plurimorum, integreque reportent victoriam. Fortasse non necesse

fibi persuadeat simili Deum creaturas suas providentia regere, ut præcipuam generis humani in communi, & quorundam in particulari majoris momenti curam gerens, reliquis non ita provideat. Sic videtur sentire Aristoteles l. de mûdo sub fin. & comment. 12. Metaph. t. 51. 52. præsertim cum semper bonum publicum & commune omnium præferendum sit privato singulorum, nec grande censetur malum, conservare speciem cum quorundam jactura individuorum.

Verùm hæc fatua foret persuasio, tantoque injuriosior Divinæ Providentiæ, quanto hæc excellentius omnem superat prudentiam humanam; illa etenim nec manca est ulla ex parte, nec insufficientis, ut nostra, sed est admirabilis opifex nunquam ab operando cessans, nunquam deficiens, sive absoluto opere sive nondum inchoato. Illa providet universis & Angelis & hominibus, tantâ diligentia omnibus; tantâ singulis utriusque naturæ, atque si intenderet uni soli. Unde existit differentia longè maxima aut potius, oppositio quæ est inter gubernandi modum quem Deus servat & quo utuntur mortales. Isai. 55. *Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ, dicit Dominus, nec via meæ, via vestra. Quia sicut exaltantur cali à terrâ, sic exaltata sunt via meæ à*

viii

vires vestris, & cogitationes mea à cogitationibus vestris. Omnes creatæ vires in rerum natura exhaustiri possunt objecto unico, & intentus tam Angelicus, quam humanus dum intentus, minor est ad singula, quam si tantum intendat cum uni eandem attentionem adhibet quam duobus. Nec fieri potest ut uni rei vehementer affixus, alteram simul vivum exprimat; quia, virtutis uterque finis est ac limitata quæ quantò plura simul complectitur, tautò fit infirmior minusque durat. At Dei virtus infinita est, nec fatigatur occupationibus, nec laborat in diversis, distractitur pluribus, nescit terminum, mensuram non habet. Millenos mundos non hoc sine comparatione majores posset, frangeret, & productos destruere momento, & destructos denuò producere. Non est tantæ rerum universitate atomus tam vilis & subtilis quem non oculis ut ita dicam, manibusque ac cogitatione attingat sine confusione sine sollicitudine sine motu. In universo ita est quasi non esset, & tamen in eo facta esset, res in eo nulla esset; implet omnia, nullo loco continetur; ubique est & nulli includitur; operatur omnia & nihil tangit; omnia videt & à nemine videtur; in omnibus existit creaturis extra omnes diffusus; &

omnes & à nullâ exclusus, est totus in omnibus & per omnia, ita extendit providentiâ suam ad res creatas omnes, atque in primis ad hominum negotia ut ex particulari singulorum curâ nihil decedat communi omnî & hæc illam neutiquam imminuat. Deus, inquit S. Gregorius sic intendit singulis, ac si vacet à cunctis, & sic omnibus simul, ac si vacet à singulis. Iisdem fere verbis loquitur S. Augustinus: Lib. 3. Conf. c. 11. *O bone Deus, qui sic curas unumquemque nostrum tanquam solum cures, & sic omnes tanquam singulos.* Et alio loco: Solik. c. 14. *speculator perpetuus veluti si totius creature tue cali & terra oblitus tantum me solum consideres & nihil sit tibi cura de aliis; neque enim crescit lux incommutabilis visionis tue si tantum unum aspicias, neque minuitur, si innumera videas.*

§. II.

Mirabilis Divine potentia magnitudo.

Eodem momento quo hæc scribo, Deus est qui producit in me ideas eorum quæ mente concipio, idem format discursum meum, movet manum meam ac calamum. Præter hæc dum loquor, innumeras alias differentesque mecum exercet functiones. Ipso cooperante pulmonibus aërem attraho & remitto